R.K. KLEDINGADVIEZEN UIT 1933

Op donderdag 4 mei 1933 hield zekere Mej. Ariëns voor de Gemertse Boerinnenbond "St. Amelberga" een lezing over het onderwerp "Onze Kleding". Pastoor Poell was van mening dat hetgeen Mej. Ariëns te zeggen had ook voor andere vrouwelijke parochianen dan boerinnenbondsleden van nut kon zijn. Hij vroeg haar daarom over een en ander in het "Officiëel Kerkbericht van de Kerken van Gemert" te mogen berichten. De letterlijke tekst volgt hierna:

Onze kleeding dient als beschutting. Ze moet daarom niet te dik, maar wel vooral een gelijkmatige bedekking geven. Dit is ook noodig om ons kil en vochtig klimaat, zoozeer aan wisselende temperatuur onderhevig.
Vooral in het voorjaar voorzichtig zijn met wisseling van dikkere naar dunnere kleeding. De kleeding moet onze gezondheid beschermen en bevorderen. Daarom moet vooral lijfgoed de eigenschap bezitten veel vuil, vocht (zweet) en afschilfering van de huid in zich te kunnen opnemen.
De eerste huidbedekking mag dus niet glad en dicht zijn. Daarom geen ondergoed en nachtgoed stijven. Het beste als grondstof zou voor lijfgoed wol zijn. Daar dit echter duur is en moeilijk schoon te houden (kan niet worden uitgekookt) moeten we probeeren op een andere manier losse stoffen te krijgen. Gevoelige menschen kunnen katoenflanel dragen. Goed gezonde menschen wordt wit katoen en linnen aangeraden. Deze grondstoffen zijn los te krijgen in netjesgoed, wafeltjesgoed, gerstekorrel of beter gebreid. Katoen en linnen zijn het sterkste en goedkoopste.
Zijde is voor ondergoed af te raden: ze is onsterk, niet goed waschbaar en te duur.
Kleur voor onderkleeding liefst wit (kan worden gebleekt en uitgekookt). Voor 2e laag bv. effen mooi gekleurde (zacht groen, blauw of rose) fijne katoenen stoffen, welke indanthreen, dat is waschecht geverfd zijn.
Voor damesgoed koopen we geen dure kanten, strooken en festons. Het mooiste is zelf een aardig open randje in te werken en het is veel voordeeliger en ook gemakkelijker bij het strijken.

Kindergoed. Dat mag absoluut niet te glad zijn van stof, dus nooit gesteven, terwijl men meestal losgeweven of gebreide weefsels neemt. Gummi, zooals voor broekjes, is absoluut uit den boze. Wel is in het bedje een zeiltje aan te raden bedekt met een molton of luier. In de loopbox legt men op het houten vloertje een goed waschbare molton deken. Nieuwe luiers moeten voor het gebruik gewasschen zijn.

Nachtkleeding. Niet met bijna alles aan, kousen incluis, in bed stappen. Het is ongezond.Maak eenvoudige katoenen nachtjaponnen voor meisjes, hansoppen voor jongens.
Slaapmutsen moeten ten spijt van de mooie krullen, toch ook geweerd worden. Het is te broeierig voor hoofd en haar.

De vorm ofwel het maaksel der kleeding. Deze moet eenvoudig zijn, mag niet knellen en insnoeren. Daarom zijn de modellen waarbij de zwaarte door de schouders wordt gedragen (zooals bij de tegenwoordige onderjurken) aan te raden. Weg ook met toe te strikken kousenbanden, te nauw sluitende corsets en lijfjes (alles staat in uw ribbekas dadelijk ondersteboven terwijl de organen verwrongen worden). Kinderen mogen vooral door het maaksel der kleeding niet belemmerd worden in hun beweging, terwijl geen knoopen, groote lussen of banden hen mogen hinderen.

Schoenen moeten altijd voldoende groot en nooit te klein zijn (de teenen moeten heen en weer kunnen spelen). Uw voet moet steun vinden: daarom geen te hooge hakken of te veel puntschoen. De voet moet droog gehouden worden. Daarom bij het werk klompen blijven dragen.

Kousen. Het beste zijn wollen kousen. Voor den werkdag liefst eigen gebreide (zijn sterker en voordeeliger). Katoenen zitten direct hard en pijnlijk.
De kousen dikwijls wasschen en minstens 2 maal per week schone aandoen. Niet weer opdrogen en zogenaamd schoonwrijven. Zet ze eenigen tijd in lauw water met wat zout. Houdt lichter gekleurde kousen voor den Zondag. Onderhoudt ze goed en maak er later kleine kousjes of directoirtjes van.

Bovenkleeding. Deze moet ook hygiënisch, dat is gezond zijn, sterk, liefst goedkoop en vooral voor de meisjes en vrouwen ook nog mooi, dus smaakvol.

Ook de bovenkleren nemen veel vuil en stof en geurtjes op. Deze moeten dus ook wel terdege gewasschen worden, ook die van de mannen!

Wat kunnen we er vlekkerig en vuil uitzien soms in wollen pakken of jurken welke we in het werk afdragen (om soep van te koken soms!). Het zou zoo goed zijn als al onze boerinnekes en boeren een aparte Zondagse kleeding en een werkkleeding hadden. In de week allemaal katoenen jurken en katoenen pakken (voor de mannen) z.g. "overals" die op tijd in de kuip komen.Het Zondagse goed kunnen we dan van mooie stof en goede kwaliteit nemen. Als we het steeds goed schoon borstelen en vlekken eruit verwijderd houden (dit gaat als regel het beste met lauw water, waar desnoods een scheut ammoniak door kan of eerst nat maken en een weinig Sunlight zeep erbij gebruiken).We behoeven het dan niet ieder ogenblik helemaal in het water te stoppen, omdat het opmaken, dus strijken en persen nogal een karwei is, hoewel ook een zeer dankbaar werk. We kunnen deze kleeding afdragen op ons werk,ofwel er pakjes en jurkjes voor de kleinen van maken. Als we dan maar zorgen dat het ook een aardig model is zoodat die kleintjes geen kleine grootvadertjes en grootmoedertjes lijken. Mooie degelijke stoffen, fijne zachte kleuren. Niet kakelbont.

Maaksel. We mogen gerust in het goede de mode volgen, maar in hoofdzaak de kleeding rustig houden, niet opgesierd met veel kralen, lintjes, gespen, soldatenknoopen.
Dikke "madams" met hoogroode kleur kiezen geen grasgroene of andere harde of schelle kleuren, ook geen ruiten, niet veel blommen of dwarse strepen.
Slanke ofwel dunne personen mogen gerust wat drukker bewerkte patronen kiezen en vooral bij bleeker gezicht ook hardere kleuren. Zwarte menschen komen meestal goed uit met donkerrood, rose (voor de jeugd), paars bruin. Blonde met groen, bleu, donkerblauw, zwart.
Dit is dus meer bedoeld voor de z.g. ijdele vrouw. Daar onze mannen niet ijdel zijn, heb ik me in geschikte kleuren en patronen voor hen niet verdiept. Heb ik me vergist en zijn ze ook een beetje grootschig, dan zullen we ook van de mannenkleeding nog wel eens meer studie maken!

Hoofdbedekking. Op stal katoenen muts; Het is ook aan te raden bij het koken een schoonen doek om het hoofd te doen. Op Zondag een eenvoudig mooi hoedje, niet te gek van wat aardig staat en goedkoop is.
Moeder d'r mooien poffer op en de mannen desnoods in hun kortgeknipten of kalen knikkerbol. Dit is het gezondste en goedkoopste. En dan een fijne pet of hoed voor als hij er "op uit" moet.

De opberging. Winter- of zomerkleeding altijd schoon en vlekvrij opbergen; bont- en jaskragen van binnen schoonmaken met benzine om het vet en huidsmeer te verwijderen. In de kast peperbolletjes of kamfer. Ook tabak en krantenpapier is motwerend.

Na de lezing van Mej. Ariëns, een tractatie, en het gezamenlijk zingen van een lied sprak de geestelijk adviseur van de vereniging ongeveer als volgt:

Voor wat de ziel betreft, moet de kleeding ertoe strekken, aan de begeerte der zinnen, aan het gevoelen het oog te onttrekken en voor anderen vooral te bedekken wat behoort tot of aanwijzing geeft van het verschil dat God de Heer heeft geschapen in de menschen, zoals die het menschelijk geslacht moeten instandhouden.
Hoe fijngevoeliger en schaamtevoller iemand is,zoveel te meer zal hij zinnelijke begeerten in zich en anderen tegengaan, zoveel te beter zal hij zich voegen naar het voorschrift der Christelijke eerbaarheid, dat de kleeding het geheele lichaam met uitzondering van hoofd, handen en bovendeel van den hals bedekke.
Wat is het jammer dat de katholieke Overheid hare spijt daarover uit moet spreken dat katholieke vrouwen en meisjes het moeilijk vinden zich aan die Christelijke eerbaarheid te houden: dat in den strijd tusschen Christelijke kleeding en heidensche ontblooting zoo gemakkelijk het heidendom het van het Christelijke wint.
Op u vrouwen en meisjes van den Boerenstand, die van oudsher den besten grondslag hebben,op u moge ik een beroep doen,dat gij, bij alles wat in het leven en bedrijf verandert door de tegenwoordige aanraking met de wereld,dat gij toch vast blijft houden aan uwe Christelijke eerbaarheid. Het moet u toch geen moeite kosten u eerbaar te kleeden!
"Ik bid u dan,zeg ik met St. Paulus, die zoo aan pasbekeerde heidenen schreef, ik bid u dan bij de goedertiernheid van God dat gij uw lichamen als een levend, heilig aan Gode behagelijk offer opdraagt".

Zoo gij dus in u begeerlijkheid voelt, behaagzucht, verleidingsbekoring, bedenk dan dat andere Apostelwoord: "die van Christus zijn,hebben hun vleesch met z'n ondeugden en begeerlijkheid gekruisigd".
Indien gij dat doet,dan zal de volmaakte opvatting der Christelijke eerbaarheid zich in uwe manieren van doen, van omgang, handel en wandel, in uw woorden en werken, dus ook in

uw kleeding handhaven, en door uw voorbeeld zich ook onder andere standen meer doen gelden.
Dan, ik moge u herinneren aan nóg een kleed: Toen gij gedoopt werd is uw ziel bekleedt met het bruiloftskleed der genade. Vóór gij toen de kerk werd uitgedragen,waarschuwde de priester u, dat kleed der genade onbesmeurd en onbesmet te bewaren, om het zoo nog te dragen als gij moet verschijnen voor den Oppersten Rechter: dan zal Die er een kleed van glorie van maken.
Moge door wat ge vandaag van Mej. Ariëns en van mij hoordet, ieder uwer zorgen dat nimmer aan uw lichaamskleeding een gebrek of gemis komen: opdat gij hier en hiernamaals gerust door God en Engelen en menschen gezien moogt worden!